

Kruisbestuiving tussen Vector en Shell

De wereld draait en draait...

Door de bank genomen sta je er niet zo bij stil, maar de wereld draait niet vanzelf. Althans de wereld in figuurlijke zin, zeg maar de mechanische wereld. Al die auto's, fabrieken, roltrappen, pretparken, agrarische machinerieën, bagagetransportbanden op vliegvelden, bouwmachines en ga zo nog maar een flinke tijd door, hebben echter wel aandrijving nodig. Daarvoor worden veelal zogeheten motorreductoren gebruikt, motoren geïntegreerd met een overbrengingsmechanisme. Marktleider in Nederland voor zulke apparaten is het Rotterdamse Vector Aandrijftechniek B.V. Nu functioneren zulke motorreductoren niet zonder smeermiddel en, u begrijpt het al, dat komt meestal van Shell.

Het is indrukwekkend te zien hoe mens en machine samenwerken in de assemblagehallen van Vector. Op circa tien productie-eilanden zijn monteurs bezig met hun deel van de samenstelling van de verschillende motorreductoren. Binnen vijftien tot twintig minuten is een gemiddelde motorreductor klaar, kan hij (automatisch) worden afgevoerd met smeermiddel en vervolgens gespoten met verf (handwerk). De reductoren die Vector assembleert zijn SEW-reductoren, hét merk voor deze apparaten. De merknaam is afkomstig van het Duitse

moederbedrijf Süddeutsche Elektromotoren Werke (SEW). Motorreductoren in een veelheid van maten en voor een uitgebreid scala van toepassingen. Onder meer voor de levensmiddelenindustrie die in toenemende mate vraagt om het gebruik van zogeheten 'food grades', waarover later meer.

Volumineus

Een motorreductor heeft olie nodig voor smering van de tandwielen en lagers, voor koeling en voor het afvoeren van vuil. De keuze van de olie is mede afhankelijk van de toepassing. Gaat het om de food sector dan is een food grade geëigend. Gaat de reductor naar een heel koude omgeving dan gaat er een dunne olie in, in een warme omgeving juist een dikke. Grotere tandwielkasten stellen weer hogere eisen aan de kwaliteit van de olie dan kleinere. De olie waarmee Vector de reductor vult, is een van de laatste stappen in het assemblageproces. Dat verloopt vrijwel geheel geautomatiseerd. Het vulsysteem weet exact welke olie in de betreffende reductor moet en in welke hoeveelheid. Die laatste loopt uiteen van ongeveer enkele deciliters tot meerdere tientallen liters en zelfs enkele honderden liters voor de zeer grote reductoren.

Voor de circa zestigduizend motorreductoren die Vector jaarlijks assembleert, neemt zij bij Shell Nederland Verkoopmaatschappij rond de tachtigduizend liter smeermiddel af. Gemiddeld gaat in een reductor ruim 1,3 liter smeermiddel. Voor de levering van olie heeft Vector al sinds 1972 – het jaar dat het bedrijf van start ging – contracten met

Shell. Omdat Shell volgens Vector altijd ruimschoots voldoet aan het minimale kwaliteitsniveau dat zij eist. Shell levert de verschillende producten ofwel in vaten, voor de kleinere hoeveelheden, ofwel via een tankauto die het vulsysteem 'bestelt' wanneer de voorraad onder een zeker niveau daalt. De klanten van Vector vervangen veelal zelf de olie in de reductoren wanneer dat nodig is. Daarvoor gebruiken zij vaak de olie die Vector adviseert. Het gaat in dit marktsegment in totaal dus om meer verkoopvolume dan wat Shell levert aan Vector.

Wederzijds afhankelijk

De levensmiddelenindustrie wil steeds vaker food grade oliën toegepast zien in motorreductoren. Wegens richtlijnen van de Europese Unie en de wens van de bedrijven om contaminatie van hun producten te voorkomen bij mogelijke olielekage. Als food grade olie in aanraking komt met het

Vinr Jan Veldheer (Vector), Peter Schippers (Shell), Arjan Nieuwstraten (Shell) en Syb Heuving (Vector).

geproduceerde levensmiddel is het namelijk niet direct noodzakelijk een hele partij af te keuren. Of een partij uit de markt terug te halen, een zogeheten 'recall'. Zulke incidenten zijn kostbaar en veroorzaken reputatieschade. Grote, vaak internationale levensmiddelenconcerns zoals Heineken, Coca Cola, Unilever, Nestlé en Danone gebruiken daarom steeds meer uitsluitend food grades. Shell levert wereldwijd

producten aan deze bedrijven. De vraag naar food grade stijgt overigens niet alleen in de levensmiddelenindustrie zelf. De sector schrijft in toenemende mate haar toeleveranciers het gebruik van food grade oliën voor. Ook indirect kan de olie immers in contact komen met de voedingsmiddelen. De Shell-raffinaderij in Pernis produceert een groot deel van de smeermiddelen waarmee Vector haar motorreductoren afvult. 'Pikant detail' is dat Pernis flink wat van die reductoren inzet in haar fabrieken. Sterker nog: de fabrieken kunnen niet zonder reductoren en de reductoren niet zonder olie. De smeermiddelen komen op deze manier dus deels terug naar de raffinaderij en tussen Vector en Shell is gezegd sprake van een soort 'kruisbestuiving'.

Olie én diensten

Shell levert rond de tachtigduizend liter smeermiddel aan Vector, in achttien varianten. De bulk daarvan, jaarlijks circa zestigduizend liter, bestaat uit twaalf soorten Omala (tandwielkastolie). Voor het overige gaat het om twee soorten Tellus en vier soorten Cassida (food grade, circa twintigduizend liter).

Naast olie voorziet SNV Vector van technische ondersteuning en van trainingen, bijvoorbeeld over de relatie tussen tandwielkasten en oliën. Tevens gaan Vector en SNV na waar zij elkaar kunnen versterken, bijvoorbeeld hoe zij kunnen omgaan met de klanten van Vector. Die gebruiken immers bij het onderhoud van de reductoren ook weer olie en zijn zodoende gemeenschappelijke klanten. En Vector en SNV proberen via koppeling van de kennis van beide bedrijven eventuele technische problemen samen op te lossen. Een andere dienst die Shell levert is het oliemonitoringsysteem eEquip. Vector maakt daarvan gebruik wanneer een klant bijvoorbeeld garantie claimt. Vector-klanten kunnen terugvallen op eEquip om de conditie te meten van het apparaat waarin ze olie gebruiken.

